«Жасыл экономика»

«Жасыл» экономика (GEI) бойынша БҰҰ бастамасы 2008 жылы қаржы-экономикалық дағдарысқа жауап ретінде бастау алып, БҰҰ Бас хатшысы және БҰҰ жүйесі басшыларының Үйлестіру кеңесі ұсынған тоғыз Бірлескен дағдарыс бастамасының бірі болды. Сонымен бірге, басқа да бірқатар термин, мысалға «жасыл өсім» немесе «экономиканы көгалдандыру» сияқты өзара аламстыратын терминдер ретінде пайдаланылып, кеңінен таралған.

«Жаһандық жасыл жаңа бағыт» тұжырымдамасы 2009 жылы көптеген банктер мен кәсіпорындар банкротталып, ал миллиондаған адам жұмыссыз қалған кезде Қоршаған орта бойынша БҰҰ Бағдарламасымен (ЮНЕП) алға жылжытылды. Жаңа, озық кәсіпорындар құрып, деткілікті жұмыс орындары санын құру міндеті алға қойылды. «Жасыл» экономиканың маңызды мақсаты – эко жүйелердің маңыздылығын және ұлттық және жаһандық экономикалық өмірдегі орталық орнын түсіну болып табылады.

«Жасыл экономика» бойынша бастама үш басты принципке негізделген: Ұлттық және халықаралық деңгейлердегі табиғи қызметтерді бағалау және алдыңғы қатарға шығару; «жасыл» жұмыс орындарын құру және сәйкес саясат қалыптастыру есебінен халықты жұмыспен қамту; тұрақты дасуға қол жеткізу үшін нарық тетіктерін пайдалану.

Барлық құқығы қорғалған.

«Жасыл экономика» дегеніміз не?

Қазіргі кезде қоғам «жасыл» экономика сөзінің мәнісін әр түрлі түсінеді. Бірі бұл елдің табиғатын жақсартатын экономиканың жаңа салалары деп түсінеді. Басқалары бұл сөзді табиғатқа көмектесуге және пайда келтіруге бағытталған жаңа технологиялар ретіндегі экожүйенің өзіндік түрі деп есептейді. Үшіншілері, бұл мақсаты экологиялық таза өнімдерді құру болып табылатын дамудың жаңа кезеңіне ауысу деп есептейді.

Түсінікті анықтаудың барлық осы жолдары сөздің мағынасына өте жақын. «Жасыл» экономика - бұл табиғи қорларды тиімді пайдалану есебінен қоғамның әл-ауқатын сақтауға бағытталған, сондай-ақ соңғы пайдалану өнімдерін өндірістік циклге қайтаруды қамтамасыз ететін экономика. Тұжырымдаманың экономика секторлары бойынша нақты тапсырмаларын орындау құралдары келесі бағдарламалық құжаттар болып табылады: "Агробизнес¬2020" 2013-2020 жылдарға арналған агроөнеркәсіптік кешенді дамыьу бағдарламалары, 2010-2014 жылдарға арналған үдемелі индустриалды-инновациялықдаму бойынша мемлекеттік бағдарлама, 2011-2020 жылдарға арналған білім беруді дамытудың мемлекеттік бағдарламасы, 2010-2014 жылдарға арналған "Жасыл даму" салалық бағдарламасы және басқа да салалық бағдарламалар.

Есептеу бойынша 2050 жылға қарай «жасыл экономикасы» аясында түрлену ЖІӨ-ді қосымша үш пайызға арттырып, 500 мыңнан астам жұмыс орнын құруға, өнеркәсіптің жаңа салаларын қалыптастырау, халыққа барлық жерде мір сапасының жоғары стандарттарын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

«Жасыл» экономика бірінші кезекте, қазіргі уақытта саркылуға ұшыраған (пайдалы қазбалар – мұнай, газ) ресурстарды үнемді тұтынуға және сарқылмайтын ресурстарды тиімді пайдалануға бағытталған.

Жасыл экономика негізінде – таза немесе «жасыл» технологиялар. Мамандардың айтуынша, «жасыл» экономиканы дамыту елімізге экологиялық дағдарыстан қашып құтылуға мүмкіндік береді.

«Жасыл экономикаға» көшудің негізі бағыттарының бірі энергетикалық аспект болып табылады. Қазақстанға ескірген техникалық парк құрадл-жабдықтары ме ехнологиялық желілерді жаңарту арқылы көмір мен көмірсутекті пайдалануды азайтуға қол жеткізу қажет.

«Жиырма жыл бойы Қазақстан инфрақұрылымды жаңарту мен дамыту жүзеге асырылады: Активтердің жалпы мәліметтер көлемінен 55% ғимараттар және 40% электр станциясы. 2030 жылы олар жаңадан салынады», - деп атапөтті өз сөзінде ҚР қоршаған орта және су ресурстары министрі Нұрлан Қаппаров.

Сондай-ақ, оның айтуынша, автокөліктік парктің 80%-дан астамы 2030 жылға қарай жаңа болады.

Жасыл экономиканың негізінде – таза немесе «жасыл» технологиялар жатыр. Мамандардың айтуы бойынша «жасыл» экономиканы дамыту, көптеген постиндустриалды елдерде өзінің ауқымымен қозғаған экологиялық дағдарысты біздің елде болдырмауға мүмкіндік береді.

Әлемдік энергетика көшбасшыларының Саммитін өткізу энергетиканың қоршаған ортаға әсерін азайту бойынша елдің алған бағытының дұрыстығын бағалауға мүмкіндік береді, деп хабарлады «Самұрық-Энерго» акционерлік қоғамы басқармасының төрағасы Алмасадам Сәтқалиев.

«Әлем қауымдастығы Қазақстанға қызығушылық танытып келеді. Әлемдік энергетика көшбасшыларының Саммитін өткізу энергетиканың қоршаған ортаға әсерін азайту бойынша елдің алған бағытының дұрыстығын бағалауға мүмкіндік береді», - деді А. Сәтқалиев.

Өткізілген «РИО + 20» Саммитінен кейін қазақстандық қоғамның күші «жасыл» экономикаға ауысу бойынша стратегияны іске асыруға бағытталған. Н.Ә.Назарбаевтың бастамасы бойынша «Жасыл» экономикаға ауысу бойынша тұжырымдама әзірленді. Тұжырымдамада бірінші кезекте басты түрде экономиканың белгілі бір салаларын реформалауға бағытталған басым міндеттер тізбесі ұсынылды.

«Жасыл» экономикаға ауысу аясында:

қорлардың тиімділігін арттыру;

қазақстандық инфрақұрылымды жетілдіру;

халықтың әл-ауқатын жақсарту болжанады;

Тұжырымдаманы іске асыру үш кезеңде жоспарланады:

бірінші кезең - 2013–2020 жж. – қорларды пайдалануды оңтайландыру және табиғат пайдалану қызметінің тиімділігі арттыру, сондай-ақ, «жасыл» инфрақұрылымды құру;

екінші кезең - 2020–2030 жж. – табиғи қорларды тиімді пайдалану, жоғары технологиялар базасында жаңартылатын энергетиканы енгізу;

үшінші кезең - 2030–2050 жж. – олардың жаңартылуы жағдайында негізіне табиғи қорларды пайдалану қойылған, ұлттық экономиканың «үшінші өнеркәсіптік революция» қағидаттарына ауысуы.

Әлемдік энергетика көшбасшыларының Саммитін өткізу энергетиканың қоршаған ортаға әсерін азайту бойынша елдің алған бағытының дұрыстығын бағалауға мүмкіндік береді, деп хабарлады «Самұрық-Энерго» акционерлік қоғамы басқармасының төрағасы Алмасадам Сәтқалиев.

«Әлем қауымдастығы Қазақстанға қызығушылық танытып келеді. Әлемдік энергетика көшбасшыларының Саммитін өткізу энергетиканың қоршаған ортаға әсерін азайту бойынша елдің алған бағытының дұрыстығын бағалауға мүмкіндік береді», - деді А. Сәтқалиев.

Есептеу бойынша 2050 жылға қарай «жасыл экономикасы» аясында түрлену ЖІӨ-ді қосымша үш пайызға арттырып, 500 мыңнан астам жұмыс орнын құруға, өнеркәсіптің жаңа салаларын қалыптастырау, халыққа барлық жерде мір сапасының жоғары стандарттарын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Бүгінгі таңда Қазақстан елдің ішінде де, Орталық Азия өңірінде «жасыл» экономика принциптерін енгізу белсенді жүргізіліп келеді, деп есептейді Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымының (ЭЫДҰ) қоршаған орта жөніндегі Директоры Анжела Буларга.

Қазіргі Астана Саммиті VII Астана экономикалық форумы мен II Дүниежүзілік Дағдарысқа қарсы конференция аясында өткізіледі.

Астана Саммитінде келесі мәселелер қаралады: өңірдегі тақтатас газының салдары, атом энергетикаысн дамыту, таза көмір технологияларын дамытудағы одан арғы қадамдар, энергия сақтау технологиясын дамыту, өңірлік энергетикалық инфрақұрылымды дамыту мүмкіндіктері.
Мамандардың болжауынша, біздің елдегі судың тым тапшылығы бұл 21 ғасырдың сұрақтары болуы мүмкін. Президентіміз «Қазақстан -2050» атты Халыққа Жолдауында нақты осы мәсәлеге ерекше назар аударғаны босқа емес. Көптеген мамандардың болжамдарына сүйенсек, 2030 жылға қарай су ресурстарының тапшылығы 14 млрд текше метрге дейін су құрауы мүмкін. Осы қиындықты жеңу үшін, барлық жерге су сақтайтын технологияларды қолдану, өнеркәсіптік және тұрмыстық қолданыста судың жұмсалуын төмендету, табиғи су қоймаларын ластауға жол бермеу ұсынылады. Әрине, Тұжырымдаманы жүзеге асыру үшін бюджеттік шығыстарды ұлғайту және жалпы сомасы, Тұжырымдамада қарастырылған барлық іс шараларға қажет болатын жеке инвестицияларды тарту қажет, 2050 жылға дейін орташа, жыл сайын 3,2 миллиард АҚШ доллары. Шамамен бұл бюджеттен 1% баламалы, осы қаражаттың едәуір бөлігі инвестициялардан тартылады деп жоспарланған,

Іс-шаралар қатары - тұжырымдаманың ең негізгі ережелерінің бірі, олар қабылданғанда энергия тиімділігі маңызды жоғарылауына және өндірісте энергия жұмсалымының төмендеуіне алып келеді. Тұжырымдамада бекітілген баламалы және қайта қалпына келетін энергия көздерін дамыту Қазақстанда өтетін ЭКСПО-2017 ның басты идеясымен үндесіп жатыр.
Ұсынылған жоспар бойынша, біздің энергосебет 2030 жылға қарай, 11% -жел және күн көздерінен, 8% -атом, 10% - гидро, 21% - газ бен 49% - көмірден тұратын болады. Ал, 2050 жылға қарай, жел және күн көздерінің үлесі 39% дейін өседі, АЭС мен ГЭС үлесі 14%, газ станциялары 16% , және қалған 31% көмір станцияларынан құралады. Осындай тәсіл, қайта қалпына келмейтін ресурстарды елеулі түрде үнемдеуге және қатты жанармаймен жұмыс істейтін станциялар, атмосфераға шығаратын қауіпті қоқыстар жағдайын елеулі түрде жақсартуға мүмкіндік береді, Тағы бір, Тұжырымдамада қозғалған маңызды мәселелердің бірі – су ресурстарын сақтау және үнемдеу.

Біразға созылған үзілістен кейін астана тұрғындары мен қонақтары үшін EXPO 2017 көрмесінің туристік аймағы есігін айқара ашты. Өзге павильондардың арасында Үздік тәжірибелер аймағы (Energy best practice area) да қайтадан ашылып отыр.

Үздік тәжірибелер аймағы – ЭКСПО-2017 символикалық орталығы, мұнда тұрақты энергетиканың әртүрлі саласындағы үздік технологияары, жобалары және стратегиялары ұсынылған. Экспозиция энергетиканың осы саласының барлық қырларын қамтыған: электр қуатын өндіру, сақтау, қолдану, климаттың өзгеруіне қарсы күрес, дамып жатқан елдердің электр энергиясына қолжетімділігін қамтамасыз ету.

ТАРИХЫ

2016 жылдың қыркүйегінде Назарбаев Университетінің президенті Шигео КатсубасқарғанХалықаралық комитеттің арнайы комиссиясы 130 астам жобаны қарастырып, 13 елден әкелінген 24 жобасын таңдап алды. Осы жобалар экспозицияға кірген.

Экспо 2017 иесі 2012 жылдынжылдың 22 карашасында Францияныңжылдың 22 карашасында Францияның астанасы Парижжылдың 22 карашасында Францияның астанасы Париж қаласында ХКБ-нің EXPO халықаралық бюросы Бас ассамблеясының 152-ші сессиясы барысында белгілі болды. Жасырын дауыс беру қорытындысы бойынша Астана үшін ХКБжылдың 22

Астана 2017

2011 жылдың2011 жылдың 10 маусымында2011 жылдың 10 маусымында Париждегі2011 жылдың 10 маусымында Париждегі Халықаралық көрмелер бюросының2011 жылдың 10 маусымында Париждегі Халықаралық көрмелер бюросының штаб-пәтерінде EXPO-2017 жобасының ұлттық үйлестірушісі, Қазақстан Республикасы2011 жылдың 10 маусымында Париждегі Халықаралық көрмелер бюросының штаб-пәтерінде EXPO-2017 жобасының ұлттық үйлестірушісі, Қазақстан Республикасы Сыртқы істер министрлігінің жауапты хатшысы Рапиль Жошыбаев ХКБ-нің Бас хатшысы Винсенте Гонсалес Лоссерталеспен кездесті. Кездесу барысында Рапиль Жошыбаев ҚР Премьер-Министрі қол қойылған Қазақстан Республикасының ресми өтінішін тапсырды. Сөйтіп 10 маусымда Қазақстан Астанада EXPO-2017 көрмесін өткізу бойынша сайлау науқанына кірісті. Жыл соңына дейін Қазақстан Республикасының экономикалық даму және сауда Министрлігі өтініш құжаттамасын (көрмені өткізу тұжырымдамасы, техникалық-экономикалық негіздеме, көрмені өткізу жоспары, қонақтардың қауіпсіздігі мен оларды қарсы алу туралы инфрақұрылымдық шешімдер) дайындап

ДҮНИЕЖҮЗІЛІК КӨРМЕ

- **Экспо 2017** — 2017 жылдың — 2017 жылдың 10 шілдесінен — 2017 жылдың 10 шілдесінен бастап 10 қыркүйегіне — 2017 жылдың 10 шілдесінен бастап 10 қыркүйегіне дейін Қазақстанның — 2017 жылдың 10 шілдесінен бастап 10 қыркүйегіне дейін Қазақстанның елордасы Астана — 2017 жылдың 10 шілдесінен бастап 10 қыркүйегіне дейін Қазақстанның елордасы Астана қаласында Халықаралық көрмелер бюросымен — 2017 жылдың 10

Сақтау жүйелері толық тұтынылмаған энергияны жинауға көмектесіп, нысаның энергиямен өзіндік қамтылу деігейін көбейте алады. Бұл аймақта индустрияның екі алыбы: Viessmann және Primus Power жобалары ұсынылған.

Ал «Energy Spot» аймағы «Жасыл» энергия туралы білім негіздерін, оны өндіру мен үнемді қолданысы туралы жеңіл әрі ойын түрінде түсіндіреді.

Энергия барлық жерде бар: қалада аяқ астында, қасбеттерде, үйреншікті көлік түрлерінде. Кейде қолдағы инфрақұрылымға деген жаңаша көз салудың өзі жеткілікті.

«Pavegen» жобасы 360 градустық гифті беріп, ал оған арналған электр тоғы келушінің қадамдарынан пайда болмақ… Ал көшеде «Күн Каретасына (Solar Rickshaw)» жүріп көруге болады.

Екінші қабатта келуші «Platio» инсталляциясында өзін Годзилладай сезініп, не болмаса «Energy Lab» ойынында энергетик рөлінде бола алады.

Астанадағы EXPO-2017 көрмесі ТМДАстанадағы EXPO-2017 көрмесі ТМД елдері мен Орталық Азия аумағындағы өткізілетін ең алғашқы халықаралық деңгейдегі көрмеге айналуы мүмкін. EXPO-2017 халықаралық көрмесін Астанада өткізу - Қазақстанның негізгі жобаларының бірі. Мұндай ауқымды шараны еліміздің астанасында ұйымдастыру туралы Мемлекет басшысы бастама көтерді.

2011 жылғы 10 маусымда Париждегі Халықаралық көрмелер бюросының (ХКБ) Бас хатшысы Винсенте Гонсалес Лоссерталеске Қазақстан Республикасының ресми өтінімі тапсырылды. Сол сәттен бастап біздің республикамыз Астанада EXPO-2017 көрмесін өткізу жөніндегі сайлау науқанына ресми тұрғыда кірісті. Жалпы, «жасыл экономика» жолына түсу, баламалы энергия көзіне көшу - қазіргі күні Қазақстанның ғана емес, бүкіл әлем алдында тұрған маңызды мәселе. Себебі, баламалы энергияны пайдалану энергия қорларын үнемдеудің басты тетігі болумен қатар, экологиялық проблемалармен күресудің де тиімді амалы саналады.

Табиғи ресурстар энергиясы павильонның екінші қабатын ашады.Табиғи ресурстар – энергияның сарқылмас көзі. Оған деге қысымды азайту үшін (көмір, газ , мұнай, уран және т.б.) жаңғыртылатын энергия көздері: су, күн, желді қолдану тиімділігін нығайту керек.

Заманауи технологиялар – қоршаған ортаға зиян келтірмейтін энергетикалық автономияның мықты негізі. Мұндай шешімдерді енгізу қаржы және экология тұрғысынан тиімді. Энергетикалық ресурстарды тиімді қолдану олардың энергия немесе өнімнің шеткі түріне түрленуімен сипатталады.

Бұл жерде келуші әйгілі CMD ECO 20, SOLAR OXYGEN, RAINMAKER WORLDWIDE компанияларының ЖЭК жабдықтары экспонаттарын көре алады.

Осында «Энергетикалық тиімділік пен дәстүрлі энергия» аймағы орналасқан. Энергияны тиімді қолдану немесе тұтыну мен өндіру көрсеткіштерін теңгерімді пайдалану коммуналдық шығынды азайтып, кәсіпорындардың өнімділігін арттыруға көмектеседі.

Энергетикалық тиімділікке қол жеткізген жағдайда энергетикалық әлеуеттің жоғары деңгейі қамтамасыз етіліп, ресурстардың аз мөлшері тұтынылады. Бұл қазба отынын қолдану технологиялары үшін маңызды, өйткені, жылыжайлық газдар мен атмосфераны ластайтын заттардың шығуын азайтады.